

Požiadavky na výkon odborných činností v elektrotechnike z pohľadu orgánu dozoru.

Ing. Michal HORŇAK, Národný inšpektorát práce

Projektovanie elektroinštalácie a elektrických zariadení

V zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 124/2006 Z. z. o BOZP a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon č. 124/2006 Z. z.“) **projektanti, konštruktéri a tvorcovia pracovných postupov musia vyhotoviť projekty, návrhy strojov alebo iných technických zariadení a pracovné postupy, ktoré sú určené na použitie v práci tak, aby vyhovovali požiadavkám vyplývajúcim z právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie BOZP. Súčasťou týchto projektov, návrhov strojov alebo iných technických zariadení a pracovných postupov musí byť vyhodnotenie neodstrániteľných nebezpečenstiev a neodstrániteľných ohrození, ktoré vyplývajú z navrhovaných riešení v určených prevádzkových a užívateľských podmienkach, posúdenie rizika pri ich používaní a návrh ochranných opatrení proti týmto nebezpečenstvám a ohrozeniam. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 124/2006 Z. z. súčasťou projektov, návrhov strojov alebo iných technických zariadení a pracovných postupov podľa § 4 ods. 1 zákona č. 124/2006 Z. z. sú informácie o ich bezpečnom umiestnení, inštalácii, používaní, kontrole, údržbe a oprave.**

Projektovať jednoduché elektrické zariadenia, resp. **elektroinštaláciu jednoduchých a drobných stavieb môže len osoba s elektrotechnickým vzdelaním.** Pri stavbách väčšieho rozsahu túto činnosť môže vykonávať výlučne autorizovaný stavebný inžinier pre technické, technologické a energetické vybavenie stavieb. Každá takáto osoba nesie za svoje dielo aj trestnoprávnu zodpovednosť, v prípade preukázania závažného porušenia právnych a ostatných predpisov v oblasti BOZP.

Ak sa projektant elektrického zariadenia, resp. elektroinštalácie rozhodne v súlade s § 38 ods. 3 zákona č. 124/2006 Z. z. použiť iný postup ako stanovuje na Slovensku platná technická norma, tak musí urobiť analýzu rizík v zmysle jeho navrhovaného riešenia a porovnať ju s analýzou rizík v zmysle na Slovensku platnej technickej normy. Ak projektantom navrhované technické riešenie bude predstavovať rovnaké alebo menšie riziko, ako je uvedené v platnej technickej norme, tak vtedy môže projektant uplatniť svoj návrh. V jeho návrhu musí byť podrobne rozpracované vyhodnotenie neodstrániteľných nebezpečenstiev a neodstrániteľných ohrození, ktoré vyplývajú z jeho navrhovaných riešení v určených prevádzkových a užívateľských podmienkach a musí vypracovať nie len konštrukčnú dokumentáciu, ale aj sprievodnú technickú dokumentáciu s uvedením informácií **o bezpečnom umiestnení, inštalácii, používaní, kontrole, údržbe a oprave elektrických zariadení.** V takýchto prípadoch projektant musí stanoviť aj spôsob overenia vyhradeného technického zariadenia elektrického (ďalej „VTZ EZ“) odbornou prehliadkou a odbornou skúškou (ďalej „OPaOS“).

Výkon odborných činností na VTZ EZ v prevádzke

V zmysle § 9 ods. 1 písm. a) zákona č. 124/2006 Z. z. je zamestnávateľ povinný sústavne kontrolovať a vyžadovať dodržiavanie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie BOZP, zásad bezpečnej práce, ochrany zdravia pri práci a bezpečného správania na pracovisku a bezpečných pracovných postupov, najmä kontrolovať stav BOZP vrátane stavu bezpečnosti technických zariadení; na ten účel v intervaloch určených osobitnými predpismi zabezpečovať kontrolu tohto stavu, meranie a hodnotenie faktorov pracovného prostredia, **úradné skúšky, odborné prehliadky a odborné skúšky (ďalej „OPaOS“) VTZ.**

Zamestnanec je v zmysle § 12 ods. 2 písm. a) zákona č. 124/2006 Z. z. povinný dodržiavať právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie BOZP, pokyny na zaistenie BOZP, zásady bezpečnej práce, zásady ochrany zdravia pri práci a zásady bezpečného správania na pracovisku a určené pracovné postupy, s ktorými bol riadne a preukázateľne oboznámený. V zmysle § 12 ods. 2 písm. d) je zamestnanec povinný obsluhovať pracovné prostriedky a vykonávať činnosti s vyšším rizikom podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie BOZP len na základe preukazu, **osvedčenia** alebo dokladu podľa § 16 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) zákona č. 124/2006 Z. z. a len ak je zamestnávateľom poverený na túto obsluhu alebo na vykonávanie tejto činnosti. Ďalšou dôležitou povinnosťou zamestnanca v zmysle § 12 ods. 2 písm. e) zákona č. 124/2006 Z. z. je náležite používať bezpečnostné a ochranné zariadenia, nevyradňovať ich z prevádzky a svojvoľne ich nemeniť a v zmysle § 12 ods. 2 písm. f) zákona č. 124/2006 Z. z. používať určeným spôsobom pridelené OOPP. Zamestnanec v zmysle § 12 ods. 2 písm. g) zákona č. 124/2006 Z. z. taktiež musí dodržiavať zákaz vstupovať do priestoru, zdržiavať sa v priestore a vykonávať činnosti ustanovené osobitnými predpismi, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť jeho život alebo zdravie.

V zmysle § 13 ods. 3 zákona č. 124/2006 Z. z. zamestnávateľ môže užívať stavby, ich súčasti a pracovné priestory, prevádzkovať pracovné prostriedky a používať pracovné postupy, len ak zodpovedajú predpisom na zaistenie BOZP, ak sú dodržané podmienky, ktoré vymedzil ich projektant, konštruktér, tvorca alebo výrobca a po vykonaní údržby, prehliadok, kontrol, skúšok, **úradných skúšok alebo OPaOS** ustanovených osobitnými predpismi alebo technickou dokumentáciou výrobcu.

Podľa § 38 ods. 3 zákona č. 124/2006 Z. z., ak zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, plnia požiadavky na zaistenie BOZP spôsobom alebo postupom upraveným v slovenskej technickej norme a tieto požiadavky nie sú ustanovené právnymi predpismi na zaistenie BOZP, toto plnenie sa považuje za splnenie požiadaviek na zaistenie BOZP; tieto požiadavky možno splniť aj iným preukázateľne primeraným spôsobom.

V súlade s ustanovením § 15 ods. 1 zákona č. 124/2006 Z. z. OPaOS a opravy VTZ podľa právnych predpisov na zaistenie BOZP môže pre inú fyzickú osobu alebo pre inú

právnickú osobu vykonávať len zamestnávateľ, ktorý má oprávnenie na činnosť (ďalej „oprávnenie“) vydané právnickou osobou oprávnenou na overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení (Oprávnená právnická osoba) v súlade s § 14 ods. 2 zákona č. 124/2006 Z. z. Podmienky pre vydanie oprávnenia stanovuje § 15 ods. 3 zákona č. 124/2006 Z. z. nasledovne: uzatvorená pracovná zmluva medzi zamestnávateľom a zamestnancom, ktorý má príslušný doklad o odbornej spôsobilosti podľa § 16 ods. 1 zákona č. 124/2006 Z. z. na vykonávanie predmetnej činnosti a primeraný spôsob a rozsah zabezpečenia vykonávania činnosti z technického, technologického, personálneho a organizačného hľadiska.

V zmysle § 38 ods. 4 zákona č. 124/2006 Z. z., právnické osoby a fyzické osoby podľa § 14 až 16, § 21, § 22 a 27 zákona č. 124/2006 Z. z. sú povinné evidovať údaje o službách poskytnutých dodávateľským spôsobom, a to meno a priezvisko alebo obchodné meno odberateľa služby, dátum vykonania a časový rozsah vykonávania služby, stručný opis vykonanej služby, a ak ide o technické zariadenia, aj zoznam technických zariadení, na ktorých bola vykonaná služba. Právnické osoby podľa prvej vety poskytujúce služby dodávateľským spôsobom sú povinné evidovať aj mená a priezviská odborných zamestnancov, ktorí službu vykonali.

V zmysle § 9 ods. 1 vyhlášky MPSVR SR č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie BOZP s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za VTZ v znení neskorších predpisov (ďalej „vyhláška č. 508/2009 Z. z.“) sa stav bezpečnosti technického zariadenia kontroluje:

- a) typovou skúškou, úradnou skúškou a opakovanou úradnou skúškou oprávnená právnická osoba,
- b) skúškami u výrobcu technického zariadenia výrobcom určená osoba alebo revízny technik (ďalej „RT“),
- c) OPaOS RT,
- d) revíziou elektrického ručného náradia počas používania a revíziou elektrického spotrebiča počas používania prevádzkovateľom určená osoba s odbornou spôsobilosťou podľa § 22 (samostatný elektrotechnik) až § 24 (RT) vyhlášky č. 508/2009 Z. z. alebo prevádzkovateľom určená poučená osoba pod dohľadom osoby s odbornou spôsobilosťou podľa § 22 až 24 vyhlášky č. 508/2009 Z. z.,
- e) kontrolou elektrického ručného náradia počas používania a kontrolou elektrického spotrebiča počas používania prevádzkovateľom určená osoba s odbornou spôsobilosťou podľa § 20 (poučená osoba) až § 24 (RT) vyhlášky č. 508/2009 Z. z.,
- f) inými prehliadkami a skúškami osoba na opravu podľa § 18 ods. 1, osoba určená prevádzkovateľom podľa bezpečnostnotechnických požiadaviek, a ak to nevyplýva z bezpečnostnotechnických požiadaviek, osoba určená prevádzkovateľom podľa sprievodnej technickej dokumentácie.

Výkon odborných činností, ktoré môže vykonávať poučená osoba, elektrotechnik, samostatný elektrotechnik alebo elektrotechnik na riadenie činností alebo na riadenie prevádzky je vyšpecifikovaný v norme STN 34 3100:2001 Bezpečnostné požiadavky na obsluhu a prácu na elektrických inštaláciách (ďalej „STN 34 3100“) a norme STN EN 50 110-1:2014 Prevádzka elektrických inštalácií. Časť 1: Všeobecné požiadavky (ďalej „STN EN 50 110-1“).

RT vykonáva kontrolu stavu bezpečnosti VTZ OPaOS v zmysle § 13 ods. 1 vyhlášky č. 508/2009 Z. z. po ukončení výroby, montáže, inštalácie na mieste budúcej prevádzky, rekonštrukcie a opravy a počas jeho prevádzky. OPaOS VTZ EZ sa vykonáva v rozsahu a v lehotách podľa prílohy č. 8 a podľa bezpečnostnotechnických požiadaviek. V zmysle § 13 ods. 2 vyhlášky č. 508/2009 Z. z. OPaOS nahrádza úradná skúška alebo opakovaná úradná skúška, ktorá bola vykonaná v rovnakej lehote. Dňom vykonania úradnej skúšky alebo opakovanej úradnej skúšky začínajú plynúť lehoty nasledujúcich OPaOS.

RT v zmysle § 13a vyhlášky č. 508/2009 Z. z. vykonáva aj revíziu elektrického ručného náradia a revíziu elektrického spotrebiča, ktorou kontroluje stav ich bezpečnosti počas ich používania. Rozsah revízie a lehoty revízie elektrického ručného náradia a elektrického spotrebiča počas používania upravujú slovenské technické normy STN 33 1600:1996 Elektrotechnické predpisy. Revízie a kontroly elektrického ručného náradia počas používania (ďalej „STN 33 1600“) a STN 33 1610:2002 Revízie a kontroly elektrických spotrebičov počas ich používania (ďalej „STN 33 1610“). V zmysle § 13b vyhlášky č. 508/2009 Z. z. môže RT vykonávať aj kontrolu elektrického ručného náradia a kontrolu elektrického spotrebiča, ktorou overuje stav ich bezpečnosti počas ich používania. Rozsah kontroly a lehoty kontroly elektrického ručného náradia a elektrického spotrebiča počas používania upravujú slovenské technické normy STN 33 1600 a STN 33 1610.

RT VTZ EZ v zmysle § 16 s ohľadom na § 24 vyhlášky č. 508/2009 Z. z. je fyzická osoba, ktorá spĺňa požiadavky odbornej spôsobilosti elektrotechnika a ktorá má odbornú prax uvedenú v prílohe č. 11 vyhlášky č. 508/2009 Z. z. a ktorá v rozsahu vydaného osvedčenia môže vykonávať OPaOS podľa vypracovaného pracovného postupu, a v súlade s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie BOZP.

O výsledku OPaOS VTZ EZ RT vyhotoví správu, ktorá obsahuje:

- a) názov a sídlo prevádzkovateľa s označením prevádzky a jej miesta, v ktorej bola OPaOS vykonaná,
- b) dátum vykonania OPaOS, meno a priezvisko RT, rozsah a evidenčné číslo jeho osvedčenia,
- c) druh OPaOS,
- d) jednoznačné označenie, druh a technické parametre kontrolovaného VTZ,
- e) údaje o vykonanom meraní a vyskúšaní VTZ vrátane výrobného čísla alebo evidenčného čísla použitého meracieho prístroja,

- f) údaje o tom, či a ako boli odstránené nedostatky zistené pri predchádzajúcej OPaOS technického zariadenia,
- g) zistené nedostatky, ktoré sú v rozpore s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie BOZP, ich závažnosť z hľadiska bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky a obsluhy VTZ,
- h) celkové zhodnotenie technického zariadenia s uvedením, či je z hľadiska bezpečnosti spôsobilé ďalšej prevádzky,
- i) návrh opatrení na odstránenie zistených nedostatkov so zreteľom na ich závažnosť a návrh na odstavenie zariadenia z prevádzky, ak zariadenie bezprostredne ohrozuje život a zdravie,
- j) meno, priezvisko a podpis RT,
- k) názov a číslo oprávnenia zamestnávateľa, ak odbornú prehliadku a odbornú skúšku vykonal zamestnávateľ.

Počas výkonu inšpekcie práce sa inšpektori práce často stretávajú so skutočnosťou, že zo strany RT nie sú dodržiavané všetky náležitosti správy o OPaOS VTZ v zmysle požiadavky § 16 vyhlášky č. 508/2009 Z. z. a normy STN 33 1500:1990 Elektrotechnické predpisy. Revízie elektrických zariadení, resp. platnej normy STN 33 2000-6 Elektrické inštalácie nízkeho napätia. Časť 6: Revízia.

V zmysle článku 6.4.4.4 STN 33 2000-6:2018, osoba alebo osoby zodpovedné za projektovanie, montáž a revízie inštalácie musia poskytnúť správu, ktorá zohľadňuje ich vlastnú zodpovednosť voči osobe objednávajúcej prácu, spolu so záznamami uvedenými v článku 6.4.4.3 tejto normy. Správa o východiskovej revízii elektrickej inštalácie má uvádzať odporúčanie o časovom intervale do vykonania prvej periodickej revízie.

V tabuľke E.1 informatívnej prílohy E STN 33 2000-6:2018 je uvedený informatívny formulár na vypracovanie revíznej správy, ktorý v časti „za projektovanie“ pojednáva o vyhlásení vlastnej zodpovednosti projektanta za projektovú prácu, ktorú vykonal a následne požaduje jeho podpis v revíznej správe. Uvedená požiadavka môže robiť problémy v aplikačnej praxi pri projektovaní a realizácii veľkých stavieb s väčším množstvom dodávateľov, projektantov, zhotoviteľov a revíznych technikov. V rámci projekčných činností existuje stupeň projektovej dokumentácie „pre stavebné povolenie“, ktorý nemusí spĺňať požiadavky na obsah konštrukčnej dokumentácie s zmysle § 5 ods. 2 v nadväznosti na prílohu č. 2 vyhlášky č. 508/2009 Z. z., nakoľko slúži len pre potreby stavebného úradu k vydaniu stavebného povolenia a nie je podkladom pre montáž vyhradených technických zariadení elektrických.

Článok 6.4.4.3 STN 33 2000-6:2018 stanovuje, že správa o východiskovej revízii musí obsahovať záznamy o prehliadkach, o skúšaných obvodoch a o výsledkoch skúšok. Záznamy o podrobnostiach obvodu a o výsledkoch skúšok musia identifikovať každý obvod, vrátane príslušného ochranného prístroja (ochranných prístrojov) a musia uvádzať výsledky príslušných skúšok a meraní.

Projektant a zhotoviteľ si splnia svoju povinnosť vyjadrenia vlastnej zodpovednosti za svoje dielo v zmysle článku 6.4.4.4 STN 33 2000-6:2018, poskytnutím správy objednávateľovi, resp. prevádzkovateľovi spolu so záznamami uvedenými v článku 6.4.4.3 STN 33 2000-6:2018 a v rozsahu popísanom v informatívnej tabuľke E.1 predmetnej normy, aj vypracovaním „Vyhlásenia o zodpovednosti projektanta“ a „Vyhlásenia o zodpovednosti zhotoviteľa“. Uvedené vyhlásenia by následne boli súčasťou konštrukčnej dokumentácie vyhovenej v zmysle § 5 ods. 2 v nadväznosti na prílohu č. 2 vyhlášky č. 508/2009 Z. z. Kópiu vyhlásenia o zodpovednosti projektanta a zhotoviteľa následne revízny technik vyhradeného technického zariadenia elektrického zaradí do príloh revíznej správy (správy o odbornej prehliadke a odbornej skúške) daného zariadenia. „Vyhlásenie o zodpovednosti revízneho technika“ by bolo priamo súčasťou revíznej správy (správy o odbornej prehliadke a odbornej skúške) daného zariadenia.

POZNÁMKA: Článok č. 6.4.4.4 STN 33 2000-6:2018 sa nevzťahuje na dokumentáciu pre stavebné povolenie, pretože je určená najmä pre stavebné úrady na vydanie stavebného povolenia, nie na samotnú montáž elektroinštalácie a následnú revíziu (odbornú prehliadku a odbornú skúšku).

V zmysle čl. 2.14 STN 34 3100:2001 osoba zodpovedná za prevádzku elektrickej inštalácie je poverená osoba s priamou riadiacou zodpovednosťou za prevádzku elektrickej inštalácie a musí spĺňať kvalifikáciu znalej osoby s vyššou kvalifikáciou. Osoba znalá s vyššou kvalifikáciou v zmysle čl. 4.4 STN 34 3100:2001 je osoba s odbornou spôsobilosťou podľa § 22, § 23 a § 24 vyhlášky č. 508/2009 Z. z., t. j. samostatný elektrotechnik § 22, elektrotechnik pre riadenie činností alebo prevádzky § 23 alebo revízny technik § 24. Nepostačuje teda odborná spôsobilosť podľa § 20 poučená osoba a ani podľa § 21 elektrotechnik vyhlášky č. 508/2009 Z. z.

Povinnosť, aby zamestnávateľ mal osobu zodpovednú za prevádzku každej elektrickej inštalácie vyplýva z ustanovenia čl. 3.4 STN 34 3100:2001.

Osoba zodpovedná za prevádzku elektrickej inštalácie zodpovedá za bezpečnú prevádzku a činnosť na elektrickej inštalácii a jej elektrických zariadeniach, rozhoduje o odborných prácach na elektrickej inštalácii, vykonáva resp. riadi a organizuje túto činnosť, organizuje a zaisťuje bezpečnosť práce na elektrických inštaláciách pri ich vykonávaní cudzími pracovníkmi (pracovníkmi iných externých firiem a dodávateľov) a vykonáva dozor nad týmito prácami (napr. čl. 7.5.2., čl. 7.5.3. STN 34 3100:2001), zabezpečuje vydávanie príkazov „B“ a príkazov „PPN“ pre určité špecifické práce na elektrických zariadeniach.

Odborná spôsobilosť vo vzťahu k VTZ EZ

Osvedčenie RT VTZ EZ

OPaOS VTZ EZ môže vykonávať RT, ako fyzická osoba, len na základe platného osvedčenia vydaného príslušným inšpektorátom práce v zmysle § 16 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 124/2006 Z. z. na činnosť uvedenú v prílohe č. 1a písm. m) zákona č. 124/2006 Z. z. po 01. 07. 2013. Do 01. 07. 2013 osvedčenie RT vydávala oprávnená právnická osoba v zmysle § 14 zákona č. 124/2006 Z. z.

Podmienkou na vydanie osvedčenia RT VTZ EZ je:

- a) vek najmenej 18 rokov,
- b) vzdelanie a prax podľa právnych predpisov na zaistenie BOZP – príloha č. 11 vyhlášky č. 508/2009 Z. z.,
- c) zdravotná spôsobilosť na prácu potrebná na vykonávanie činnosti uvedenej v prílohe č. 1a písm. m) zákona č. 124/2006 Z. z.,
- d) absolvovanie odbornej prípravy v rozsahu ustanovenom právnymi predpismi na zaistenie BOZP u osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce – skupiny 05.2 prílohy č. 2 zákona č. 124/2006 Z. z.,
- e) overenie odborných vedomostí u oprávnenej právnickej osoby.

Osvedčenie o odbornej spôsobilosti RT VTZ EZ v zmysle § 24 vyhlášky č. 508/2009 Z. z., môže získať len fyzická osoba, ktorá má ukončené úplné stredoškolské elektrotechnické vzdelanie alebo vysokoškolské elektrotechnické vzdelanie. Odbory s elektrotechnickým zameraním boli uvedené vo vyhláške ŠÚ SR č. 243/2012 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia odborov vzdelania (ďalej „vyhláška č. 243/2012 Z. z.“). Uvedená vyhláška bola právne účinná do 31. 12. 2015. Predmetom klasifikácie boli vedné odbory a študijné odbory na vysokých školách a študijné odbory a učebné odbory na stredných školách. Za elektrotechnické odbory sa v zmysle vyhlášky č. 243/2012 Z. z. považovali všetky odbory vzdelania začínajúce kódom 26.

Niektoré elektrotechnické odbory, ktoré do roku 1996 neboli klasifikované ako elektrotechnické s kódom 26 a boli klasifikované pod iným kódom, je potrebné posudzovať individuálne, t. j. je potrebné pri nich preveriť skladbu elektrotechnických predmetov a ich časovú dotáciu. Pokiaľ časová dotácia elektrotechnických predmetov presahuje 400 vyučovacích hodín počas štúdia a študent dostal dostatočné informácie o rizikách, ktorú môže spôsobiť elektrický prúd, o ochrane pred nimi a o postupoch poskytovania prvej pomoci pri úraze elektrickým prúdom, tak takéto odbory je možné považovať za elektrotechnické. Obdobne je potrebné postupovať aj po zrušení účinnosti vyhlášky č. 243/2012 Z. z.

Fyzická osoba, ktorá má ukončené odborné vzdelanie v inom učebnom odbore alebo v inom študijnom odbore ako elektrotechnickom (kód 26), ktorého súčasťou je výučba zameraná na príslušné technické zariadenie elektrické, alebo ak absolvovala ďalšie

odborné vzdelávanie v akreditovanom vzdelávacom programe zameranom na technické zariadenie elektrické s časovou dotáciou elektrotechnických predmetov menej ako 400 hodín, môže získať osvedčenie o odbornej spôsobilosti v elektrotechnike v rozsahu svojho vzdelania len do úrovne § 23 vyhlášky č. 508/2009 Z. z., v rozsahu napätia do 1 000 V.

V zmysle § 16 ods. 4 zákona č. 124/2006 Z. z. sa zdravotná spôsobilosť na prácu podľa § 16 ods. 2 písm. c) zákona č. 124/2006 Z. z. posudzuje na základe výsledku lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci (vzor posudku o zdravotnej spôsobilosti na vykonávanú prácu je uvedený v prílohe č. 3c zákona č. 355/2007 Z. z.). Zdravotná spôsobilosť na prácu podľa prvej vety sa preukazuje lekárskeho posudkom nie starším ako šesť mesiacov. V zmysle 16 ods. 6 zákona č. 124/2006 Z. z. je fyzická osoba, ktorá má osvedčenie RT povinná podrobiť sa lekárskej preventívnej prehliadke vo vzťahu k práci, ktorou sa posudzuje jej zdravotná spôsobilosť na prácu potrebnú na vykonávanie tejto činnosti, do piatich rokov odo dňa:

- a) vydania osvedčenia,
- b) vykonania predchádzajúcej lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci.

RT je povinný do piatich rokov odo dňa vydania osvedčenia RT absolvovať aktualizáciu odbornú prípravu (ďalej „AOP“) u osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie. Ďalšiu AOP je RT povinný absolvovať do piatich rokov odo dňa ukončenia predchádzajúcej AOP. Osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie uvedie v osvedčení RT dátum ukončenia AOP.

Analogické podmienky sa vzťahujú aj na vydanie osvedčenia elektrotechnika v zmysle § 21 vyhlášky č. 508/2009 Z. z., samostatného elektrotechnika v zmysle § 22 vyhlášky č. 508/2009 Z. z. a elektrotechnika na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky v zmysle § 23 vyhlášky č. 508/2009 Z. z., len s tým rozdielom, že uvedené osvedčenia fyzickým osobám – žiadateľom o vydanie osvedčenia vydáva priamo osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie v príslušnej oblasti ochrany práce – skupina 05.1 v zmysle § 27 zákona č. 124/2006 Z. z.

Elektrotechnik

Elektrotechnik je fyzická osoba, ktorá má ukončené stredoškolské elektrotechnické vzdelanie alebo vysokoškolské elektrotechnické vzdelanie.

Elektrotechnik je aj fyzická osoba, ktorá môže v rozsahu svojho odborného vzdelania vykonávať činnosť na VTZ EZ, ak má odborné vzdelanie v inom učebnom odbore alebo v inom študijnom odbore ako elektrotechnikom, ktorého súčasťou je výučba zameraná na príslušné technické zariadenie elektrické, alebo ak absolvovala ďalšie odborné vzdelávanie v akreditovanom vzdelávacom programe zameranom na technické zariadenie elektrické v minimálnom rozsahu 400 hodín.

Škola s učebným odborom elektrotechnického zamerania alebo so študijným odborom elektrotechnického zamerania, ktorá v rámci učebných osnov vykonáva aj výučbu v oblasti

BOZP a bezpečnosti technických zariadení na technických zariadeniach elektrických, zásad ochrany pred úrazom elektrickým prúdom a postupu pri zabezpečovaní prvej pomoci pri úraze elektrickým prúdom, môže overovať odbornú spôsobilosť elektrotechnika ako súčasť záverečných skúšok.

Elektrotechnik je základný stupeň odbornej spôsobilosti elektrotechnikov a nevyžaduje sa preňho prax. Elektrotechnik môže v rozsahu svojho odborného vzdelania a vzhľadom na to, že sa pre neho nevyžaduje prax, vykonávať na VTZ EZ primerané činnosti, ktoré sú uvedené v čl. 4.3 STN 34 3100.

Samostatný elektrotechnik

Samostatný elektrotechnik je fyzická osoba, ktorá spĺňa požiadavky odbornej spôsobilosti elektrotechnika a ktorá má odbornú prax uvedenú v prílohe č. 11 vyhlášky č. 508/2009 Z. z.

Samostatný elektrotechnik môže riadiť činnosť poučených osôb bez obmedzenia ich počtu a riadiť činnosť najviac dvoch elektrotechnikov.

Fyzická osoba, ktorá má ukončené vysokoškolské elektrotechnické vzdelanie a ktorá pracuje v laboratóriu vedeckého ústavu, výskumného ústavu alebo vývojového ústavu, môže samostatne vykonávať činnosť na VTZ EZ na tomto pracovisku po splnení požiadavky na odbornú prax pre samostatného elektrotechnika uvedenú v prílohe č. 11 vyhlášky č. 508/2009 Z. z.; overenie jeho odbornej spôsobilosti sa nevyžaduje.

Samostatný elektrotechnik je vyšší stupeň odbornej spôsobilosti elektrotechnikov a vyžaduje sa preň vzdelanie – vyučený, ÚSO alebo VŠ a prax daná prílohou č. 11 vyhlášky č. 508/2009 Z. z. Samostatný elektrotechnik sa podľa STN 34 3100 môže považovať za znalú osobu s vyššou kvalifikáciou a môže vykonávať na VTZ EZ činnosti, ktoré sú uvedené v čl. 4.4 STN 34 3100. Samostatný elektrotechnik oproti elektrotechnikovi už môže riadiť činnosť poučených osôb bez obmedzenia počtu a riadiť činnosť najviac dvoch elektrotechnikov v rozsahu svojho platného osvedčenia.

Elektrotechnik na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky

Elektrotechnik na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky je fyzická osoba, ktorá spĺňa požiadavky odbornej spôsobilosti elektrotechnika a ktorá má odbornú prax uvedenú v prílohe č. 11 vyhlášky č. 508/2009 Z. z.

Elektrotechnik na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky môže vykonávať činnosť samostatného elektrotechnika a riadiť činnosť poučených osôb, elektrotechnikov, samostatných elektrotechnikov a elektrotechnikov na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky bez obmedzenia ich počtu alebo riadiť prevádzku technických zariadení elektrických.

Elektrotechnik na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky podľa § 23 vyhlášky č. 508/2009 Z. z. je vyšší stupeň odbornej spôsobilosti elektrotechnikov ako § 22 vyhlášky č. 508/2009 Z. z. a vyžaduje sa preň vzdelanie vyučený, ÚSO alebo VŠ a prax pre jednotlivé

stupne vzdelania daná prílohou č. 11 vyhlášky č. 508/2009 Z. z. Elektrotechnik na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky sa podľa STN 34 3100 môže považovať za znalú osobu s vyššou kvalifikáciou a môže vykonávať na VTZ EZ činnosti, ktoré sú uvedené v čl. 4.4 STN 34 3100. Zároveň môže riadiť činnosť poučených osôb, elektrotechnikov, samostatných elektrotechnikov a elektrotechnikov na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky bez obmedzenia počtu a môže riadiť prevádzku technických zariadení, pričom je potrebné vziať do úvahy aj rozsah jeho osvedčenia.

Znalá osoba

Podľa čl. 3.2.3 STN EN 50 110-1 je to osoba so zodpovedajúcim vzdelaním, znalosťami a odbornou praxou, ktorá jej umožní analyzovať riziká a vyhnúť sa ohrozeniam, ktoré môže vytvárať elektrina.

Znalá osoba s vyššou kvalifikáciou

Znalé osoby s vyššou kvalifikáciou (§ 22 až § 24 vyhlášky č. 508/2009 Z. z.) sú definované v čl. 4.4 normy STN 34 3100, tieto osoby môžu vykonávať na elektrických inštaláciách akúkoľvek prácu okrem zakázaných prác (obmedzenia sú v čl. 7.1.6, 7.4.2.3 a 7.4.4.1 uvedenej normy).

Požiadavky na odbornú spôsobilosť občanov iných členských štátov Európskej únie (ďalej „EÚ“) na území Slovenska

Každý občan členského štátu EÚ, ktorý chce na území Slovenska vykonávať odborné činnosti vo vzťahu k VTZ EZ a nebude vyslaný svojim zamestnávateľom na územie Slovenska, musí v súlade s § 6 ods. 1 písm. e) zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon č. 125/2006 Z. z.“), v nadväznosti na § 31 zákona č. 422/2015 Z. z. o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon č. 422/2015 Z. z.“) **podat' na Národný inšpektorát práce žiadosť o uznanie odbornej spôsobilosti, vrátane predpísaných príloh. Ak sú splnené podmienky pre uznanie odbornej spôsobilosti, tak Národný inšpektorát práce vydá v zmysle § 6 ods. 1 písm. e) zákona č. 125/2006 Z. z. v nadväznosti na § 32 ods. 2 zákona č. 422/2015 Z. z. rozhodnutie o uznaní odbornej spôsobilosti. Občan členského štátu EÚ s takto uznanou odbornou spôsobilosťou môže plnohodnotne vykonávať odborné činnosti na VTZ EZ, ako osoba s odbornou spôsobilosťou získanou na území Slovenska (§ 21 až 24 vyhlášky č. 508/2009 Z. z.). Ak nie sú splnené podmienky pre uznanie odbornej spôsobilosti, tak Národný inšpektorát práce v zmysle § 6 ods. 1 písm. e) zákona č. 125/2006 Z. z. v nadväznosti na § 32 ods. 3 zákona č. 422/2015 Z. z. rozhodne o zamietnutí žiadosti.**